

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 8 februari 2024*

”Överklagande – Ekonomisk och monetär politik – Tillsyn över kreditinstitut – Europeiska centralbankens (ECB) uppgifter – Förordning (EU) nr 1024/2013 – Artikel 6.5 b – ECB:s direkta tillsyn av ett kreditinstitut – Villkor – Talan om ogiltigförklaring – Avvisning – Företrädande av part – Fullmakt som getts advokaten – Rättsstridigt befullmäktigad företrädare”

I mål C-750/21 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 6 december 2021,

Pilatus Bank plc, Ta’Xbiex (Malta), företrädd av O. Behrends, Rechtsanwalt,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska centralbanken (ECB), företrädd av E. Koupepidou, M. Puidokas och E. Yoo, samtliga i egenskap av ombud,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Prechal samt domarna F. Biltgen, N. Wahl (referent), J. Passer och M.L. Arastey Sahún,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

och efter att den 25 maj 2023 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

- 1 Pilatus Bank plc har yrkat att domstolen ska upphäva det beslut som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 24 september 2021, Pilatus Bank/ECB (T-139/19, EU:T:2021:623) (nedan kallat det överklagade beslutet). I detta beslut fann tribunalen att det var uppenbart att Pilatus Bank plc:s talan om ogiltigförklaring av Europeiska centralbankens (ECB) beslut av den 21 december 2018, genom vilket ECB i ett e-postmeddelande angav att den inte längre var behörig att säkerställa en direkt tillsyn av och vidta åtgärder mot Pilatus Bank plc (nedan kallat det omtvistade e-postmeddelandet), saknade rättslig grund.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning (EU) nr 1024/2013.

- 2 I artikel 1 i rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 2013, s. 63), med rubriken ”Syfte och tillämpningsområde”, föreskrivs följande:

”Genom denna förordning tilldelas Europeiska centralbanken (ECB) särskilda uppgifter i samband med tillsynen över kreditinstitut i syfte att bidra till kreditinstitutens säkerhet och sundhet och det finansiella systemets stabilitet inom unionen och inom varje medlemsstat med fullständig hänsyn till och skyldighet att beakta den inre marknadens enhetlighet och integritet, på grundval av likabehandling av kreditinstitut i syfte att förebygga regelarbitrage.

...”

- 3 Artikel 2 i förordningen har rubriken ”Definitioner”. I punkterna 2 och 3 anges följande:

”I denna förordning avses med

...

2. *nationell behörig myndighet*: en nationell behörig myndighet som har utsetts av en deltagande medlemsstat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag [och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 2013, s. 1)] och [Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 2013, s. 338)].

3. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut så som de definieras i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013”.

4 I artikel 4 i förordningen definieras de uppgifter som ECB tilldelas. I punkterna 1 a och 3 första stycket föreskrivs följande:

”1. Inom ramen för artikel 6 ska ECB, i enlighet med punkt 3 i denna artikel, ha exklusiv befogenhet att för tillsynsändamål utföra följande uppgifter i förhållande till alla kreditinstitut som är etablerade i de deltagande medlemsstaterna:

a) Ge tillstånd till kreditinstitut och återkalla kreditinstituts tillstånd med förbehåll för artikel 14.

...

3. ECB ska, för att utföra de uppgifter som ECB tilldelats enligt denna förordning och med målet att säkerställa hög tillsynsstandard, tillämpa all tillämplig unionsrätt och, när denna unionslagsrätt utgörs av direktiv, den nationella lagstiftning som införlivar dessa direktiv. Om den tillämpliga unionsrätten utgörs av förordningar ska ECB där dessa förordningar för närvarande uttryckligen ger medlemsstaterna utrymme för olika alternativ också tillämpa den nationella lagstiftning som utnyttjar dessa möjligheter.”

5 I artikel 6 i samma förordning, med rubriken ”Samarbete inom den gemensamma tillsynsmekanismen”, föreskrivs följande:

”1. ECB ska utföra sina uppgifter inom en gemensam tillsynsmekanism som består av ECB och nationella behöriga myndigheter. ECB ska vara ansvarigt för att den gemensamma tillsynsmekanismen fungerar på ett effektivt och enhetligt sätt.

2. Både ECB och nationella behöriga myndigheter ska ha en skyldighet att samarbeta lojalt och en skyldighet att utbyta information.

Utan att det inverkar på ECB:s befogenhet att direkt erhålla eller ha direkt tillgång till information som fortlöpande rapporteras från kreditinstituten ska de nationella behöriga myndigheterna särskilt förse ECB med all information som är nödvändig för utförandet av de uppgifter som ECB tilldelas genom denna förordning.

3. Om så är lämpligt ska nationella behöriga myndigheter, utan att det påverkar ECB:s ansvar och ansvarsutkrävande för de uppgifter som den tilldelas genom denna förordning, ansvara för att bistå ECB enligt de villkor som anges i den ram som avses i punkt 7 i den här artikeln, med förberedelser och genomförande av alla akter som rör de uppgifter i artikel 4 som rör alla kreditinstitut, inbegripet bistånd vid kontrollverksamhet. De ska följa de instruktioner som ECB ger vid utförandet av de uppgifter som nämns i artikel 4.

4. I samband med de uppgifter som fastställs i artikel 4 ska ECB, med undantag för punkt 1 a och c i den artikeln, ha det ansvar som anges i punkt 5 i den här artikeln och de nationella myndigheterna ska ha det ansvar som anges i punkt 6 i den här artikeln, inom den ram och med förbehåll för de förfaranden som avses i punkt 7 i den här artikeln, för tillsynen av följande kreditinstitut, finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag eller filialer, etablerade i deltagande medlemsstater, till kreditinstitut etablerade i icke deltagande medlemsstater:

– De som är mindre betydande på gruppbasis, på den högsta konsolideringsnivån inom den deltagande medlemsstaten, eller individuellt i det specifika fallet med filialer, vilka är

etablerade i deltagande medlemsstater, till kreditinstitut som är etablerade i icke deltagande medlemsstater. Betydelsen ska bedömas på grundval av följande kriterier:

- i) Storlek.
- ii) Betydelsen för ekonomin i unionen eller någon deltagande medlemsstat.
- iii) Betydelsen av gränsöverskridande verksamheter.

Med avseende på första stycket ska ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag, eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte anses vara mindre betydande, såvida detta inte är motiverat av särskilda omständigheter som ska anges i metoden, om ett av följande villkor föreligger:

- i) Det sammanlagda värdet av dess tillgångar överstiger 30 miljarder EUR.
- ii) Förhållandet mellan dess sammanlagda tillgångar och [bruttonationalprodukten (BNP)] i den deltagande medlemsstaten där etableringen föreligger överstiger 20 %, utom i de fall det sammanlagda värdet av dess tillgångar understiger 5 miljarder EUR.
- iii) Efter meddelande från dess nationella behöriga myndighet att denna anser ett sådant institut vara av avgörande betydelse för den inhemska ekonomin fattar ECB ett beslut som bekräftar denna betydelse efter att ECB har gjort en samlad bedömning av kreditinstitutet, inbegripet en bedömning av balansräkningen.

ECB får också på eget initiativ anse ett institut vara av avgörande betydelse om det har etablerat bankdotterföretag i mer än en deltagande medlemsstat och dess gränsöverskridande tillgångar eller skulder motsvarar en betydande del av dess sammanlagda tillgångar eller skulder i enlighet med de villkor som fastställs enligt metoden.

De för vilka offentligt finansiellt stöd har begärts eller erhållits direkt från [Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF)] eller [Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM)] ska inte anses mindre betydande.

Trots vad som sägs i föregående stycken ska ECB utföra de uppgifter som den tilldelas genom denna förordning med avseende på de tre mest betydande kreditinstitut i varje deltagande medlemsstat, om inte annat föranleds av särskilda omständigheter.

5. I fråga om de kreditinstitut som avses i punkt 4 och inom den ram som fastställs i punkt 7 ska följande gälla:

- a) ECB ska utfärda förordningar, riktlinjer eller allmänna instruktioner till nationella behöriga myndigheter, enligt vilka de uppgifter som fastställs i artikel 4 med undantag för punkt 1 a och c utförs och tillsynsbeslut antas av nationella behöriga myndigheter.

Sådana instruktioner får avse särskilda befogenheter enligt artikel 16.2 för grupper eller kategorier av kreditinstitut i syfte att säkerställa enhetliga resultat av tillsynen inom den gemensamma tillsynsmekanismen.

- b) I de fall det är nödvändigt för att säkerställa en enhetlig tillämpning av hög tillsynsstandard får ECB närsomhelst, på eget initiativ efter att ha hört de nationella behöriga myndigheterna eller på begäran av en nationell behörig myndighet, besluta att själv direkt utöva alla relevanta befogenheter för ett eller flera av de kreditinstitut som avses i punkt 4, inbegripet i de fall då finansiellt stöd har begärts eller erhållits indirekt från EFSF eller ESM.
  - c) ECB ska utöva tillsyn över systemets sätt att fungera på grundval av det ansvar och de förfaranden som anges i denna artikel, särskilt punkt 7 c.
  - d) ECB får närsomhelst utnyttja de befogenheter som avses i artiklarna 10–13.
  - e) ECB får också vid behov eller kontinuerligt begära information från de nationella behöriga myndigheterna om genomförandet av de uppgifter som dessa utför enligt denna artikel.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5 i den här artikeln ska de nationella behöriga myndigheterna utföra och ha ansvar för de uppgifter som avses i artikel 4.1 b, d–g och i samt för antagandet av alla relevanta tillsynsbeslut med avseende på de kreditinstitut som avses i punkt 4 första stycket i den här artikeln, inom ramen för och med förbehåll för de förfaranden som avses i punkt 7 i den här artikeln.

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 10–13 ska de nationella behöriga myndigheterna och de nationella utsedda myndigheterna även fortsättningsvis ha befogenhet att i enlighet med nationell lagstiftning erhålla information från kreditinstitut, holdingföretag, blandade holdingföretag och företag som på gruppbasis omfattas av den finansiella situationen i ett kreditinstitut och att utföra inspektioner på plats hos dessa kreditinstitut, holdingföretag, blandade holdingföretag och företag. De nationella behöriga myndigheterna ska i enlighet med det ramverk som anges i punkt 7 i den här artikeln informera ECB om de åtgärder som har vidtagits i enlighet med den här punkten och nära samordna dessa åtgärder med ECB.

De nationella behöriga myndigheterna ska fortlöpande rapportera till ECB om utförandet av den verksamhet som sker i enlighet med denna artikel.

...

8. Närhelst ECB bistås av nationella behöriga myndigheter eller nationella utsedda myndigheter i syfte att utföra de uppgifter som ECB tilldelas genom denna förordning ska ECB och de nationella behöriga myndigheterna agera i överensstämmelse med bestämmelserna i tillämpliga unionsakter gällande tilldelning av skyldigheter och samarbete mellan behöriga myndigheter från olika medlemsstater.”

Förordning nr 575/2013

- 6 Artikel 4.1 punkt 1 i förordning nr 575/2013, i den lydelse som är tillämplig i tvisten som gett upphov till överklagandet, hade följande lydelse:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) **kreditinstitut**: ett företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja krediter för egen räkning”.

Bakgrund till tvisten

- 7 Pilatus Bank är ett kreditinstitut med säte på Malta. I egenskap av ”mindre betydande” kreditinstitut i den mening som avses i artikel 6.4 i förordning nr 1024/2013 stod klaganden under direkt tillsyn av Malta Financial Services Authority (Maltas myndighet för finansiella tjänster, Malta) (nedan kallad MFSA), som är ”nationell behörig myndighet” i den mening som avses i artikel 2.2 i denna förordning.
- 8 Ali Sadr Hasheminejad, aktieägare i Pilatus Bank med ett indirekt innehav på 100 procent av bolagets kapital och rösträtter, greps i Förenta staterna efter att åtal väckts på sex punkter avseende hans påstådda deltagande i ett system genom vilket cirka 115 miljoner amerikanska dollar (USD) (cirka 108 miljoner euro), som betalats för att finansiera ett fastighetsprojekt i Venezuela, hade avletts till förmån för iranska personer och företag.
- 9 Efter att åtalet hade väckts mot Sadr Hasheminejad i Förenta staterna fick Pilatus Bank bland annat ta emot ansökningar om uttag av insatta medel på sammanlagt 51,4 miljoner euro, det vill säga ungefär 40 procent av de insatta medlen i bankens balansräkning.
- 10 Mot denna bakgrund antog MFSA tre direktiv rörande Pilatus Bank.
- 11 Den 21 mars 2018 antog MFSA ett direktiv om återkallande eller upphävande av rösträtter, genom vilket tillsynsmyndigheten bland annat förordnade att Sadr Hasheminejad med omedelbar verkan skulle avgå som företagsledare i Pilatus Bank samt från alla andra beslutsfunktioner inom banken, att utövanheten av rösträtten tillfälligt skulle upphävas och att han inte skulle uppträda som rättslig företrädare för Pilatus Bank eller företräda banken i domstol. Samtidigt antogs ett direktiv om moratorium, genom vilket MFSA ålade Pilatus Bank att inte tillåta några banktransaktioner, i synnerhet uttag och insättningar från dess aktieägare och styrelseledamöter.
- 12 Den 22 mars 2018 antog MFSA ett direktiv om att utse en behörig person som, enligt villkoren för detta direktiv, hade i uppdrag att ”överta alla bankens befogenheter, funktioner och skyldigheter i förhållande till all egendom, oavsett om de utövas av banken vid bolagsstämman eller av styrelsen eller någon annan person, inbegripet att vara behörig företrädare för banken eller dess ombud i domstol, med uteslutande av banken och varje annan person” (nedan kallad den behöriga personen).
- 13 Den 29 juni 2018 föreslog MFSA att ECB skulle återkalla Pilatus Banks tillstånd att utöva verksamhet i kreditinstitut, med tillämpning av artikel 14.5 i förordning nr 1024/2013.
- 14 Under det administrativa förfarandet för återkallande av tillstånd gav Pilatus Banks styrelse en fullmakt till en advokat som tog kontakt med ECB.
- 15 I detta sammanhang hade Pilatus Bank, genom den advokat som utsågs av dess styrelse, i sin skriftväxling med ECB bekräftat att den behöriga personen hade informerat advokaten om att den behöriga personen inte skulle tillåta att advokatarvodena betalades av medel från den bank som den behöriga personen hade till uppgift att förvalta.
- 16 Pilatus Bank uppgav även att den hade begärt att MFSA, utan att erhålla något svar, skulle instruera den behöriga personen att tillåta att bankens medel användes för betalning av advokatarvodena.

- 17 Genom beslut av den 2 november 2018 återkallade ECB klagandens tillstånd med stöd av artikel 4.1 a och artikel 14.5 i förordning nr 1024/2013.
- 18 I detta sammanhang begärde Pilatus Bank, genom två e-postmeddelanden av den 13 november och den 20 december 2018, att ECB skulle utöva direkt tillsyn enligt förordning nr 1024/2013 och förelägga den behöriga personen att tillåta betalning av arvode från bankens medel till den advokat som bankens styrelse utsett.
- 19 I det omtvistade e-postmeddelandet svarade ECB på följande sätt:

”Med hänvisning till ert e-postmeddelande till ECB av den 13 november 2018, i vilket ni begär att ECB ska utöva direkt tillsyn över [klaganden] och kommentera ’händelserna fredagen den 2 november 2018’ samt ert e-postmeddelande av den 20 december 2018 i vilket ni upprepar er begäran om att ECB ska utöva direkt tillsyn över [klaganden]. Notera dock att ECB:s tillsynsuppgifter enligt förordning [nr 1024/2013] är begränsade till kreditinstitut (se artikel 1 [första stycket] i nämnda förordning). Eftersom [klagandens] tillstånd som kreditinstitut återkallades med verkan från och med den 5 november 2018, är ECB inte längre behörig att vidta åtgärder mot [klaganden].”

Talan vid tribunalen och det överklagade beslutet

- 20 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 4 mars 2019 väckte Pilatus Bank, genom den advokat som befullmäktigats av dess styrelse, talan om ogiltigförklaring av det omtvistade e-postmeddelandet.
- 21 Genom det överklagade beslutet, som antogs med stöd av artikel 126 i tribunalens rättegångsregler, ogillade tribunalen, utan att pröva ECB:s invändning om rättegångshinder, talan med motiveringen att det var uppenbart att den helt saknade rättslig grund.

Förfarandet vid domstolen och parternas yrkanden

- 22 Genom handling som inkom till domstolens kansli den 6 december 2021 ingav klaganden, genom samma advokat som i första instans, förevarande överklagande.
- 23 Klaganden har yrkat att domstolen ska
- upphäva det överklagade beslutet,
  - ogiltigförklara det omtvistade e-postmeddelandet i enlighet med artikel 264 FEUF,
  - i den mån domstolen inte kan avgöra målet i sak, återförvisa målet till tribunalen för avgörande av talan om ogiltigförklaring, och
  - förplikta ECB att ersätta rättegångskostnaderna,
- 24 ECB har yrkat att domstolen ska
- ogilla överklagandet, eftersom det i vissa delar inte kan tas upp till sakprövning och i övriga delar är ogrundat,

- i andra hand, ogilla överklagandet i dess helhet, och
- under alla omständigheter förplikta klaganden att ersätta samtliga rättegångskostnader.

Angående begäran om att återuppta det muntliga förfarandet

- 25 Genom handling som inkom till domstolens kansli den 27 juni 2023 begärde ECB att den muntliga delen av förfarandet skulle återupptas med tillämpning av artikel 83 i domstolens rättegångsregler.
- 26 Till stöd för sin begäran har ECB angett att den önskar lägga fram nya faktiska omständigheter som, mot bakgrund av de senaste händelserna, det vill säga generaladvokatens förslag till avgörande av den 25 maj 2023, kan utgöra en avgörande omständighet för domstolens avgörande. Det framgår av förslaget till avgörande att förslag till avgörande av generaladvokaten anser att de direktiv avseende klaganden som MFSA antog i mars 2018 utgör ”förberedande rättsakter” inom ramen för det sammansatta administrativa förfarande som ledde till att ECB antog beslutet att återkalla tillståndet och att de felaktigheter som dessa direktiv är behäftade med därför kan tillskrivas ECB och ”smittar” ECB:s beslut om återkallande av tillstånd. ECB har lagt fram faktiska omständigheter för att visa att dessa direktiv har angripits vid de maltesiska domstolarna.
- 27 Domstolen erinrar för det första om att det vare sig i stadgan för Europeiska unionens domstol eller i domstolens rättegångsregler föreskrivs någon möjlighet för de berörda parter som avses i artikel 23 i stadgan att inkomma med yttranden över generaladvokaten (dom av den 9 juni 2022, *Préfet du Gers och Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 28 För det andra ska generaladvokaten, enligt artikel 252 andra stycket FEUF, vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver dennes deltagande. Det rör sig således inte om ett yttrande riktat till domare eller parter som härrör från en myndighet utanför domstolen, utan om en enskild, motiverad och offentligt formulerad ståndpunkt från en av institutionens medlemmar. Under dessa omständigheter kan generaladvokatens förslag till avgörande inte avhandlas av parterna. Domstolen är inte bunden av vare sig förslaget till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för generaladvokatens förslag. Att en av parterna inte delar generaladvokatens synsätt i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som förslag till avgörande av generaladvokaten väljer att pröva, kan därför inte i sig utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta den muntliga delen av förfarandet (dom av den 9 juni 2022, *Préfet du Gers och Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 29 I enlighet med artikel 83 i domstolens rättegångsregler får domstolen visserligen, efter att ha hört generaladvokaten, när som helst, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång.

- 30 I förevarande fall bedömer domstolen emellertid att den har tillgång till alla uppgifter den behöver för att kunna avgöra målet och att de omständigheter som ECB har åberopat till stöd för sin begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet inte utgör nya omständigheter som kan påverka det avgörande som domstolen ska meddela i detta fall.
- 31 Under dessa omständigheter finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att det saknas skäl att förordna om att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas.

Prövning av överklagandet

- 32 Det ska inledningsvis erinras om att enligt fast rättspraxis utgör samtliga omständigheter som avser upptagandet till sakprövning av en talan om ogiltigförklaring som väckts vid tribunalen en grund som utgör tvingande rätt som domstolen, i samband med prövningen av ett överklagande, är skyldig att pröva ex officio (dom av den 23 april 2009, Sahlstedt m.fl./kommissionen, C-362/06 P, EU:C:2009:243, punkterna 21–23, och dom av den 6 juli 2023, Julien/rådet, C-285/22 P, EU:C:2023:551, punkt 45 och där angiven rättspraxis).
- 33 Enligt artikel 19 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som är tillämplig på tribunalen enligt artikel 53 första stycket i denna stadga, ska juridiska personer, såsom klaganden, för att kunna väcka talan vid unionens domstolar företräddas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat eller i en annan stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 28).
- 34 Den omständigheten att en juridisk person företräds av en advokat och, i synnerhet, frågan huruvida den fullmakt getts advokaten för att väcka talan vid tribunalen är rättsenlig ingår således bland de överväganden rörande tvingande rätt som domstolen, i samband med prövningen av ett överklagande, är skyldig att pröva ex officio.
- 35 Vad gäller den fullmakt som juridiska personer ger en advokat, föreskrivs det i artikel 51.3 i tribunalens rättegångsregler att advokater, när den part de företräder är en privaträttslig juridisk person, till kansliet ska ge in en fullmakt som utfärdats av den juridiska personen. Till skillnad från den version av denna förordning som var tillämplig före den 1 juli 2015, kräver denna bestämmelse inte att en privaträttslig juridisk person ska styrka att den fullmakt som getts till dess advokat har upprättats i vederbörlig ordning av en företrädare som är behörig att göra detta.
- 36 Domstolen har emellertid redan slagit fast att den omständigheten att artikel 51.3 inte föreskriver en sådan skyldighet emellertid inte befriar tribunalen från skyldigheten att kontrollera rättsenligheten av den berörda fullmakten för det fall det görs en invändning. Den omständigheten att en sökande inte är skyldig att förete sådan bevisning i samband med att talan väcks påverkar nämligen inte den skyldighet som åligger parten att i vederbörlig ordning befullmäktiga sin advokat för att kunna föra talan vid domstol. Att kraven på bevisning vid väckande av en talan har mildrats påverkar inte det materiella kravet på att en sökande ska företräddas i vederbörlig ordning av sin advokat. Om rättsenligheten av den fullmakt som en part har gett sin advokat ifrågasätts, ankommer det således på den parten att visa att fullmakten är rättsenlig (dom av den september 2023, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products m.fl./kommissionen, C-478/21 P, EU:C:2023:685, punkt 93 och där angiven rättspraxis).

- 37 Tribunalen är även skyldig att ex officio kontrollera huruvida fullmakten i fråga är rättsenlig och särskilt huruvida fullmakten har utfärdats i vederbörlig ordning av en därtill behörig företrädare för den berörda juridiska personen när det är uppenbart att fullmakten är rättsstridig eller om det föreligger omständigheter som allvarligt kan ge upphov till tvivel om att fullmakten är rättsenlig.
- 38 I förevarande fall borde emellertid flera omständigheter ha föranlett tribunalen att allvarligt betvivla att fullmakten som getts klagandens advokat var rättsenlig.
- 39 För det första var de faktiska omständigheter som ledde till att talan väcktes vid tribunalen och villkoren för den fullmakt att företräda klaganden som dess styrelse hade gett den advokat som väckte talan av sådan art att det allvarligt kunde ifrågasättas om fullmakten var rättsenlig.
- 40 MFSA:s utnämning av en behörig person och den omständigheten att denna behöriga person bland annat hade till uppgift att vara "behörig företrädare för banken eller dess ombud i domstol, med uteslutande av banken och varje annan person", kunde nämligen ge upphov till allvarliga tvivel om huruvida klagandens styrelse hade befogenhet att inleda en talan för bankens räkning och befullmäktiga en advokat för detta ändamål.
- 41 Villkoren i fullmakten som getts advokaten att företräda klaganden var även sådana att de kunde förstärka dessa tvivel. I fullmakten erinrade ledamöterna i klagandens styrelse om att MFSA hade utsett den behöriga personen den 22 mars 2018 och att MFSA hade tilldelat den behöriga personen vissa befogenheter och de preciserade att "de behöriga domstolarna ska avgöra vilka personer som är behöriga att företräda [klaganden] i det aktuella sammanhanget. Styrelseledamöterna ska inte ha något personligt ansvar." Dessa angivelser visar att de som undertecknat fullmakten själva hyste tvivel om deras befogenhet att utfärda en sådan fullmakt och utgör en tydlig och uttrycklig uppmaning att kontrollera att de faktiskt hade sådan befogenhet.
- 42 För det andra avsåg talan vid tribunalen en ogiltigförklaring av ECB:s beslut i vilket klagandens begäran avsåg vad gäller ECB:s utövande av direkt tillsyn och vidtagande av olika åtgärder, bland annat att ålägga den behöriga personen att godkänna betalningen av arvode till den av klagandebolagets styrelse befullmäktigade advokaten.
- 43 Klagandens begäran till ECB var även sådan att den allvarligt kunde ge upphov till tvivel angående rättsenligheten av fullmakten till advokaten att företräda klaganden i förfarandet vid tribunalen. Den omständigheten att arvodena till klagandens advokat inte kunde betalas utgjorde nämligen en indikation på att det organ som hade befullmäktigat advokaten inte var behörigt att verkställa betalningen och att det inte var behörigt att inleda en talan för klagandens räkning eller befullmäktiga en advokat för detta ändamål.
- 44 För det tredje gjorde klaganden vid tribunalen uttryckligen gällande att det omtvistade e-postmeddelandet framtog klaganden möjligheten att faktiskt företrädas.
- 45 Under dessa omständigheter och oberoende av huruvida detta argument är välgrundat i sak borde tribunalen ex officio ha krävt bevis för att den advokat som företrädde klaganden hade befullmäktigats i vederbörlig ordning och att fullmakten hade upprättats av en därtill behörig företrädare.

- 46 Av det ovan anförda följer att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att inte ex officio pröva huruvida den fullmakt som klagandens styrelse hade gett sin advokat var rättsenlig.
- 47 Ett sådant uppenbart fel ska medföra att det överklagade beslutet upphävs utan att det är nödvändigt att pröva klagandens grunder.
- 48 Enligt artikel 61 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol kan domstolen, om den upphäver tribunalens avgörande, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.
- 49 Så förhåller det sig i förevarande fall. Eftersom domstolen hade anmodat parterna att ta ställning till huruvida talan kunde tas upp till prövning vid tribunalen och särskilt till frågan huruvida den fullmakt att företräda klaganden som hade utfärdats av klagandens styrelse var rättsenlig, förfogar domstolen över alla uppgifter som är nödvändiga för att avgöra om talan kan tas upp till sakprövning.
- 50 Klaganden har med hänvisning till domen från Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (Appellationsdomstolen (lägre behörighet), Malta) av den 5 november 2018 i mål nr 6/2017 (*Heikki Niemelä m.fl. mot Maltese financial services authority*) gjort gällande att klagandens styrelse, trots utnämningen av den behöriga personen, fortfarande var behörig att företräda bolaget i domstol och att ge en advokat fullmakt i detta syfte.
- 51 Enligt klaganden får utnämningen av den behöriga personen således endast till följd att bankens tillgångar och förvaltningen av dess verksamhet anförtros denna person, utan att denne för den skull har befogenhet att företräda banken i ett domstolsförfarande som syftar till att bestrida beslut som är bindande för banken. Det saknar i detta avseende betydelse att sådana beslut även kan påverka de tillgångar och den verksamhet som förvaltas av den behöriga personen.
- 52 Klaganden har även understrukit att domen av den 5 november 2019, ECB m.fl./Trasta Komercebanka m.fl. (C-663/17 P, C-665/17 P och C-669/17 P, EU:C:2019:923) (nedan kallad domen Trasta Komercebanka) och generaladvokaten i det målet bekräftar att frågan om företrädande huvudsakligen avgörs av nationell rätt och att tribunalens konstaterande i detta avseende är bindande, såvida inte en part visar att konstaterandet innehåller en missuppfattning av de faktiska omständigheterna. Enligt maltesisk rätt ingår inte uppgiften att företräda banken i den behöriga personens ansvarsområde, även om den behöriga personen ansvarar för bankens verksamhet eller dess tillgångar.
- 53 ECB har angett att reglerna för hur en juridisk person i form av ett bolag företräds styrs av lex incorporationis och att maltesisk rätt, såsom den tolkats i domen från Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (Appellationsdomstolen (lägre behörighet)) av den 5 november 2018 i mål nr 6/2017 (*Heikki Niemelä m.fl. mot Maltese financial services authority*), i förevarande fall begränsar den behöriga personens befogenhet att företräda klaganden till de särskilda omständigheter som avses i den nationella rätt som ligger till grund för beslutet att utse den behöriga personen, bland annat när det gäller frågor som rör tillgångar och förvaltning av verksamheten, och medger därigenom att bolagsstyrelsen behåller vissa resterande rättigheter.
- 54 ECB har även påpekat att den fullmakt som klagandens styrelse hade utfärdat endast innefattade en befogenhet att vara företrädare i regleringsfrågor, utan att uttryckligen ange att klaganden fick företrädas i domstol.

- 55 Domstolen finner, såsom den redan har påpekat ovan i punkt 33, att juridiska personer, såsom klaganden, enligt artikel 19 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som är tillämplig på tribunalen enligt artikel 53 första stycket i denna stadga, måste företrädas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat eller i en annan stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för att kunna väcka talan vid unionens domstolar.
- 56 Med hänsyn till att juridiska personer måste företrädas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i någon av medlemsstaterna eller i en annan stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, krävs det för att en talan om ogiltigförklaring som väckts av en juridisk person med stöd av artikel 263 FEUF ska kunna tas upp till prövning att det visas att den berörda juridiska personen verkligen har fattat beslutet att väcka talan och att de advokater som påstår sig företräda den juridiska personen verkligen har befullmäktigats att väcka talan (se, för ett liknande resonemang, domen *Trasta Komercbanka*, punkt 57 och där angiven rättspraxis).
- 57 Det är just för att försäkra sig om att så är fallet som artikel 51.3 i tribunalens rättegångsregler kräver att advokater, när den part som de företräder är en privaträttslig juridisk person, ska inge en fullmakt från denna part till tribunalens kansli. Underlåtenhet att inge en sådan fullmakt i enlighet med artikel 51.4 kan medföra att ansökan inte kan tas upp till prövning (domen *Trasta Komercbanka*, punkt 57).
- 58 När det gäller ett kreditinstitut som har bildats i form av en juridisk person som regleras av lagstiftningen i en medlemsstat, såsom klaganden, är det, i avsaknad av unionslagstiftning på området, i enlighet med denna nationella lagstiftning som det ska fastställas vilka av den juridiska personens organ som är behöriga att fatta de beslut som avses ovan i punkterna 56 och 57 (domen *Trasta Komercbanka*, punkt 58).
- 59 I förevarande fall kan det konstateras att med hänsyn till den behöriga personens uppdrag och särskilt till att det ankom på honom eller henne att "överta alla bankens befogenheter, funktioner och skyldigheter i förhållande till all egendom, oavsett om de utövas av banken vid bolagsstämman eller av styrelsen eller någon annan person, inbegripet att vara behörig företrädare för banken eller dess ombud i domstol, med uteslutande av banken och varje annan person", var klagandens styrelse inte längre behörig att företräda banken och var inte längre behörig att befullmäktiga en advokat för detta ändamål.
- 60 Den behörighet som klagandens styrelse har att företräda bolaget i domstol och att befullmäktiga en advokat för detta ändamål kan dessutom inte grundas på domen *Trasta Komercbanka*.
- 61 Den domen avser nämligen en unionsdomstols skyldighet att inte beakta ett återkallande av den fullmakt som en parts företrädare har getts, när ett sådant återkallande innebär ett åsidosättande av partens rätt till ett effektivt domstolsskydd. En sådan skyldighet åligger emellertid unionsdomstolarna endast under vissa avgränsade omständigheter.
- 62 Såsom framgår av punkterna 60–62 i domen *Trasta Komercbanka* fann domstolen att kränkningen av kreditinstitutet *Trasta Komercbanka*s rätt till ett effektivt rättsmedel berodde på att den likvidator som utnämndes till följd av återkallandet av tillståndet och likvidationen av detta kreditinstitut befann sig i en intressekonflikt. Domstolen påpekade att likvidatorn, som hade till uppgift att slutgiltigt likvidera kreditinstitutet, hade utsetts på förslag av den behöriga nationella myndigheten, vilken när som helst kunde begära att uppdraget skulle avslutas. Domstolen bedömde följaktligen att det fanns en risk för att likvidatorn inom ramen för ett domstolsförfarande skulle avstå från att ifrågasätta beslutet att återkalla tillståndet för detta

- kreditinstitut, det vill säga ett beslut som hade antagits av ECB på förslag av denna myndighet och som hade lett till kreditinstitutets likvidation. Av detta drog domstolen, i punkt 78 i den överklagade domen, slutsatsen att likvidatorns återkallelse av den fullmakt som Trasta Komerčbankas tidigare ledningsorgan hade gett den advokat som hade överklagat detta beslut innebar ett åsidosättande av kreditinstitutets rätt till ett effektivt domstolsskydd och att tribunalen, genom att beakta detta återkallande, hade gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning.
- 63 I förevarande fall skiljer sig uppdraget för den behöriga person som utsetts av MFSA avsevärt från likvidatorns uppdrag, såsom det beskrivs i punkt 72 i domen Trasta Komerčbanka, eftersom likvidatorn hade som enda syfte att driva in fordringarna, sälja tillgångarna och betala borgenärerna för att slutföra ett fullständigt upphörande av det berörda kreditinstitutets hela verksamhet.
- 64 Klaganden har inte heller lämnat några uppgifter om den behöriga personens uppdrag eller om de villkor på vilka den behöriga personen utövar uppdraget varvid det framgår att den behöriga personen rättsligt eller faktiskt befann sig i en intressekonflikt. I synnerhet framgår det inte av uppdragsvillkoren, vilka det erinrats om i punkt 59 ovan, att den behöriga personen inte företräder bankens intressen.
- 65 På samma sätt är den omständigheten att den behöriga personen har utsetts av den behöriga nationella myndighet som har lämnat förslaget till ECB om återkallelse av tillståndet inte i sig tillräcklig för att det ska anses föreligga en intressekonflikt.
- 66 När det gäller räckvidden av den dom som avses ovan i punkt 50, ska det påpekas att den inte avsåg klaganden, utan ett annat maltesiskt kreditinstitut beträffande vilket MFSA hade utsett en behörig person.
- 67 Vidare bekräftade Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (Appellationsdomstolen (lägre behörighet)) i denna dom att styrelseledamöterna i ett kreditinstitut inte fråntas alla sina befogenheter på grund av utnämningen av en behörig person. De har således fortfarande rätt att, för kreditinstitutets räkning, begära att ett visst antal tillsynsbeslut som MFSA fattat i egenskap av nationell behörig myndighet ska undanröjas, bland annat beslutet att utse en behörig person.
- 68 Det följer emellertid inte av denna dom att när en behörig person har utsetts och den behöriga personen har getts i uppdrag att företräda kreditinstitutet bland annat i domstol, så förblir styrelseledamöterna i ett kreditinstitut behöriga att befullmäktiga en advokat att företräda kreditinstitutet i förfaranden som rör beslut som antas av ECB eller att angripa denna institutions beslut.
- 69 Slutligen saknar det betydelse att klagandens styrelse är mottagare av det omtvistade e-postmeddelandet, eftersom det upprättades av ECB som svar på en begäran från den advokat som befullmäktigats av denna styrelse.
- 70 Även om det av en sådan omständighet kan följa att klagandens styrelse, i egenskap av mottagare av det omtvistade e-postmeddelandet, skulle ha rätt att i eget namn väcka talan om ogiltigförklaring av detta meddelande, innebär detta emellertid inte att styrelsen, efter utnämning av den behöriga personen, fortfarande var behörig att fatta beslut om att väcka talan vid en unionsdomstol i klagandens namn och att befullmäktiga en advokat i detta avseende.
- 71 Mot bakgrund av det ovan anförda ska talan i första instans avvisas.

Rättegångskostnader

- 72 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken.
- 73 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i desamma ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 74 Eftersom ECB såväl vid domstolen som vid tribunalen har yrkat att Pilatus Bank ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, ska Pilatus Bank förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta ECB:s rättegångskostnader i första instans och i detta mål om överklagande.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

- 1) **Det beslut som Europeiska unionens tribunal meddelade den 24 september 2021, Pilatus Bank/BCE (T-139/19, EU:T:2021:623), upphävs.**
- 2) **Talan som väckts i mål T-139/19 avvisas.**
- 3) **Pilatus Bank plc ska ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter